

CONCEPTVERSLAG van het algemeen bestuur ODMH

- Aanwezig : T. van Vugt, Gouda (voorzitter)
R. Boere, Krimpenerwaard
R. Breeuwsma, Alphen aan den Rijn (vanaf agendapunt 7)
J.L. van den Heuvel, Bodegraven-Reeuwijk
A. Kerssies, Waddinxveen
M. Klijmij-van der Laan, Gouda
M.E. van Leeuwen, Provincie Zuid-Holland
J.W. Schuurman, Zuidplas
W. Pannekoek, Krimpenerwaard
W. Zijlstra, Zuidplas
M. van Dijk, controller
A. Mutter, secretaris
- Gasten : -
- Afwezig : D.J. Knol, Bodegraven-Reeuwijk
E.J. Nieuwenhuis, Waddinxveen
L. Spies, Alphen aan den Rijn
M. Stolk, Provincie Zuid-Holland
- Notulist : M. Wentink (Emma Handson B.V.)
- Onderwerp : Vergadering van het algemeen bestuur
- Datum : 14 maart 2024
- Bijlage(n) : n.v.t.

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Hij constateert dat het quorum is gehaald.

Mededelingen

Repressief toezicht

De ODMH heeft een brief van het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat ontvangen dat de ODMH onder repressief toezicht valt. Dat is de lichtste vorm van toezicht die van toepassing is op organisaties als de ODMH.

Huisstijl

A. Mutter licht in een korte presentatie de nieuwe huisstijl van de ODMH toe. Omwille van de digitale toegankelijkheid wordt het logo enigszins aangepast. **A. Mutter** toont twee opties voor het logo, waaruit nog een keuze wordt gemaakt. De communicatie-uitingen van de ODMH worden frisser van kleur. De basiskleuren komen terug in een helderder palet. De vier 'ribbels' in de huisstijl staan voor het slagenlandschap van Midden-Holland en komen terug in de nieuwe huisstijl.

Proces jaarrekening

Dit proces verloopt naar behoren. Naar alle waarschijnlijkheid is het jaarresultaat over 2023 positief. De jaarrekening wordt gepresenteerd bij de volgende vergadering van het AB.

Rechtmatigheidscontrole

Er wordt discussie gevoerd in Den Haag over de aanpassing van het besluit begroten en verantwoord. De ingezette lijn is dat het DB een rechtmatigheidsverklaring moet afgeven richting het AB, waarna de accountant deze verklaring beoordeelt. Deze lijn blijft gehandhaafd. De leden van het AB kunnen bijgevolg een rechtmatigheidsverklaring tegemoet zien met bijbehorende relevante documenten over 2023 en in een later stadium de accountantsverklaring.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt conform vastgesteld.

3. Conceptverslag AB-vergadering van 14 december 2023

Het conceptverslag wordt conform vastgesteld.

4. Uitgangspuntennotitie 2025

In de uitgangspuntennotitie worden de ontwikkelingen beschreven die in 2025 en verder van invloed zijn op de werkzaamheden van de ODMH. De uitgangspuntennotitie vormt het startpunt voor de jaarlijkse planning- en controlcyclus. Aan deze notitie is een belangrijk nieuw speerpunt toegevoegd: het actief openbaar maken van handhavingsbesluiten. In de notitie zijn ook de inspanningen beschreven die de ODMH verricht in het kader van de samenwerking met de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland. De leden van het AB hebben geen vragen of opmerkingen over de uitgangspuntennotitie 2025. Na instemming wordt de uitgangspuntennotitie extern gedeeld.

Het algemeen bestuur stemt in met de Uitgangspuntennotitie 2025.

5. Regionale samenwerkingsafspraken

De **voorzitter** licht toe dat de samenwerkingsafspraken voorlopige afspraken betreft die zijn opgesteld in het kader van de Omgevingswet. Deze voorlopige werkafspraken zijn tot stand gekomen via ketentesten in 2022 en 2023 met de zes gemeenten, drie waterschappen, de GGD, de Veiligheidsregio en de ODMH. De afspraken worden in 2024 geëvalueerd, wat kan leiden tot aanpassing van de afspraken. Er wordt gezocht naar een evenwicht tussen uniformiteit in de aanpak enerzijds en maatwerk anderzijds.

A. Mutter deelt enkele actualiteiten rondom de Omgevingswet. Er zijn 1.152 aanvragen ontvangen via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), waarvan 358 vergunningsaanvragen. Er zijn nog geen heel complexe zaken ontvangen waarvoor een omgevingstafel nodig is. Aan het eind van 2023 is een groot aantal aanvragen onder het oude regime ontvangen.

De leden van het AB hebben geen vragen of opmerkingen. De **voorzitter** vraagt de AB-leden de OMDH op de hoogte te houden van ervaringen met de uitvoering aan gemeentezijde.

6. Omgevingsdiensten in beeld

A. Mutter licht het rapport Omgevingsdiensten in beeld 2023 toe. In tegenstelling tot in het rapport uit 2021 zijn de bouw- en woningtoezichttaken in dit rapport meegenomen in de analyse, waardoor een nauwkeuriger beeld van de ODMH in het stelsel wordt geschetst.

A. Kerssies vraagt of het Rijk onderdeel is van het stelsel vergunningsverlening, toezicht en handhaving (VTH). De **voorzitter** antwoordt dat wat de ODMH betreft het Rijk zeker onderdeel is van de VTH-taak. De taken die door het Rijk worden uitgevoerd, krijgen slechts beperkt aandacht in het rapport. Dit is een gemis, omdat de ODMH aandachtspunten verwacht die vergelijkbaar zijn met die van de rest van het VTH-stelsel. Hiernaast zijn er wel degelijk enkele aandachtspunten voor Rijksdiensten, bijvoorbeeld over de actualisatieverplichting. In de praktijk merkt de ODMH dat de problemen bij de uitvoering van de rijkstaken ook van invloed kunnen zijn op de uitvoering van de taken van omgevingsdiensten. Daarom onderschrijft de ODMH de aanbeveling uit het rapport om deze Rijkstaken in de komende jaren meer aandacht te geven in deze analyse. Ook in de reactie van Omgevingsdienst NL is de vraag opgenomen wat de wisselwerking is tussen de omgevingsdiensten en het Rijk en hoe een goede ketensamenwerking tot stand komt. **A. Mutter** vult aan dat de rijksoverheidstaken anders worden beoordeeld dan de taken van de omgevingsdiensten.

In het rapport wordt geconstateerd dat omgevingsdiensten behoefte hebben aan betere wetgeving en beleid vanuit het Rijk om hun werk te kunnen doen. Dit onderschrijft de ODMH ten zeerste.

A. Kerssies vraagt of dit signaal naar de rijksoverheid wordt gecommuniceerd. De **voorzitter** antwoordt dat dit inderdaad onderwerp van gesprek is. De ODMH ziet hiernaast ook aanknopingspunten voor verbetering van de eigen organisatie naar aanleiding van de bevindingen van de visitatiecommissie. Deze bevindingen komen aan de orde bij agendapunt 7.

7. Visitatierapport en verbeterplan ODMH

Op 6 en 7 juni 2023 is de ODMH gevisiteerd. In september 2023 is de rapportage van de visitatie opgeleverd. Inmiddels ligt er een set aanbevelingen waarop actie wordt ondernomen.

Er zijn twee speerpunten voor verbetering:

- Meer inzetten van het strafrecht: dit houdt een intensivering met extra fte's in binnen de organisatie en een meer strategische en gestructureerde samenwerking met boa's en een effectievere toepassing van het instrumentarium. De samenwerking met boa's leidt tot verbeterlagen.
- Versterking van de risicoanalyse door pro-actiever te kijken naar onder andere de actualisatie van vergunningen, gekoppeld aan maatschappelijke effecten en uitkomsten.

Bovenstaande punten zijn verwoord in een plan van aanpak. Het DB streeft ernaar dit plan van aanpak naar gemeenten en Provincie te verzenden samen met het plan van aanpak voor het robuustheidsvraagstuk.

A. Kerssies vraagt of als extra taak specifieke controles worden uitgevoerd bij bepaalde glas- en tuinbouwbedrijven. **A. Mutter** reageert dat de ODMH vanuit de milieutaak overal dezelfde bezoekfrequentie en -systematiek hanteert, op basis van de landelijke handhavingsstrategie. In Zuidplas en andere gemeenten richt de ODMH zich op ondermijning. Dit houdt in dat terreinen worden onderzocht, in samenwerking met boa's, politie, brandweer en soms de douane. Dit levert veel resultaat op.

A. Kerssies merkt op dat in het overleg over de kaderrichtlijn water is afgesproken gerichter glas- en tuinbouwbedrijven te bezoeken, omdat er nog te veel verontreiniging plaatsvindt en het oppervlaktewater over drie jaar schoon moet zijn. **A. Mutter** antwoordt dat aangaande de kaderrichtlijn water de ODMH bezig is met intensivering. Wel wordt het een opgave de waterkwaliteitsnormen te behalen. De **voorzitter** geeft aan dat de prioriteit helder is en dat het goed is in de jaarprogramma's deze prioriteit door te vertalen naar de daadwerkelijke inzet op het gebied van de kaderrichtlijn water .

W. Zijlstra vraagt aandacht voor het belang van de strafrechtelijke handhavingskant. Wat betreft de emissie van de glas- en tuinbouw is het verzoek, mede vanuit de sector zelf, meer in te zetten op de strafrechtelijke sfeer. Vanuit de gemeenten wordt dit verzoek van harte onderschreven. Hij vraagt zich af of dit verzoek bij de ODMH is binnengekomen. **A. Mutter** geeft aan dat we dit mee zullen nemen.

Het visitatierapport en verbeterplan ODMH worden conform vastgesteld.

8. Brief Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat inzake robuustheid en plan van aanpak ODMH

In het kader van de onder het interbestuurlijk programma (IBP) opgestelde robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten, heeft de ODMH in het najaar van 2023 een robuustheidstoets uitgevoerd. De toets resulteerde in de conclusie dat de ODMH voldoet aan alle gestelde randvoorwaarden en de kritische prestatie-indicatoren (KPI's). De resultaten van de toets zijn op 27 september 2023 gedeeld met het Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat.

De **voorzitter** geeft aan dat geen van de omgevingsdiensten in Nederland robuust is bevonden. In februari 2024 heeft de ODMH een gesprek gehad met de directeur van het Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat, omdat de brief een aantal noties bevatte waarin de ODMH zich niet kon vinden. Uit het gesprek bleek dat er grote verschillen zijn in de mate van robuustheid van de omgevingsdiensten en de stappen die moeten worden gezet, waarbij de ODMH naar het idee van het ministerie en de voorzitter niet veel stappen hoeft te zetten.

De ODMH heeft naar aanleiding van het gesprek een plan opgesteld dat aan de eisen van het Ministerie moet voldoen. Dit plan bevat een aantal elementen:

- Een aangescherpte uittredingsregeling;
- Een frictiekostenregeling, waarover het AB scenario's ontvangt om over van gedachten te wisselen;
- De samenwerkingsagenda, waarin duidelijker moet worden geaccentueerd dat de ODMH wel degelijk beschikt over een innovatieagenda. De innovatie agenda wordt door de Zuid-Hollandse diensten afgestemd in het kader van de doorontwikkeling. In dat kader wordt een gezamenlijke innovatiekalender opgesteld.
- De opmerking dat de ODMH wil bijdragen aan een robuust stelsel. Dat dient zich wel te beperken tot het werkgebied binnen de schaal van het Groene Hart, maar dat de ODMH daartoe zelf geen initiatief neemt;
- Een herhaald appel aan het Rijk om het IBP niet in de zomer van 2024 af te laten lopen, of in ieder geval aandacht te besteden aan de lange-termijntopgave om de omgevingsdiensten te verbeteren.

A. Kerssies vraagt zich af of de brief aan de staatsecretaris afdoende is, of dat er pro-actiever en sterker moet worden gereageerd, vooral wat betreft de samenwerking met de andere omgevingsdiensten. **J.W. Schuurman** vult aan dat de brief vrij vriendelijk is als het gaat om de robuustheid. Hij verwachtte een iets steviger tegengeluid. De **voorzitter** antwoordt dat de verwachting is dat de ODMH het proces goed doorkomt. Een aandachtspunt richting het ministerie is dat de ODMH een klein basistakenpakket heeft en de additionele taken lijken op een vrijwillig pakket dat gemakkelijk bij de ODMH kan worden weggenomen. De ODMH moet een goed weerwoord hebben aangaande deze kwestie. Er moet worden gekeken of dit antwoord nog scherper kan worden verwoord in het verbeterplan.

De samenwerking met de andere omgevingsdiensten is tot nu toe redelijk vrijblijvend, maar daarin willen de omgevingsdiensten samen verandering brengen. Er moet hierbij niet worden onderschat hoe spannend de samenwerking is voor opdrachtgevers. Daarbij komt dat vanuit het Ministerie niet

duidelijk is wat de motivatie is van het opschalingsvraagstuk. De **voorzitter** heeft er vertrouwen in dat de juiste stappen worden gezet.

R. Breeuwsma vraagt in hoeverre er bereidheid is om, ingeval het Ministerie komt met een oekaze, te kijken naar een plan B. De voorzitter antwoordt dat het plan B bestaat uit een handreiking mee te denken over schaalvergroting op het niveau van het Groene Hart. Het Rijk komt echter niet met een duidelijke motivatie waarom dat de gewenste oplossing zou zijn. De voorzitter verwacht dan ook niet dat het Ministerie de samenwerking gaat forceren.

W. Pannekoek geeft aan dat de communicatie richting gemeenteraden duidelijk en direct moet zijn. Hij stelt voor op pagina 3 van de memo aan de gemeenteraden aangaande de robuustheid de zes toetscriteria aan te vullen met de argumenten uit de brief aan de staatssecretaris. De **voorzitter** acht dit een goede suggestie. Hij geeft aan dat er enkele aanpassingen worden gedaan en het document vervolgens wordt verspreid richting de colleges. Het plan van aanpak wordt uiterlijk 1 april 2024 verzonden naar het Ministerie en wordt dan ook verspreid onder de gemeenten.

Het plan van aanpak ODMH wordt vastgesteld onder voorbehoud van bovenstaande opmerkingen.

9. Rondvraag

Er zijn geen punten voor de rondvraag.

10. Sluiting

De **voorzitter** bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 27 juni 2024.

De secretaris,

A. Mutter

De voorzitter,

T. van Vugt